

Crynodeb Ymgysylltu Llais Rhanbarth Gwent

Arolwg Ymadael MT – Canolfan Iechyd Malpas Brook

Tachwedd 2023

Fformatau hygyrch

Mae'r cyhoeddiad hwn ar gael yn Saesneg hefyd.

Cysylltwch â ni os hoffech gael y cyhoeddiad hwn mewn fformat ac/neu iaith arall. Gallwch ofyn am gopi drwy gysylltu â'n swyddfa:

01633 838516

gwentenquiries@llaiscymru.org

Llais Rhanbarth Gwent,

Tŷ Rhaglan,

Clôs William Brown

Cwmbrân

NP44 3AB

www.llaiswales.org

www.llaiscymru.org

Cynnwys

Cefndir	4
Yr hyn a ddywedodd pobl wrthym	5
Uchafbwyntiau	7
Diolchiadau	7
Atodiad 1 – Canlyniadau'r Arolwg Cydraddoldeb ac Amrywiaeth	8
Atodiad 2 – Aseiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb	12

Cefndir

Mae Llais yn sefydliad statudol, a sefydlwyd gan Lywodraeth Cymru i roi llawer mwy o lais i bobl Cymru wrth gynllunio a darparu eu gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol – yn lleol, yn rhanbarthol, ac yn genedlaethol.

Fel rhan o'n cynllun gwaith lleol, mae Llais Rhanbarth Gwent wedi ymrwymo i ymgysylltu â phobl ar yr adeg y maent yn derbyn gwasanaeth iechyd a gofal cymdeithasol. Felly, aethom i Ganolfan Iechyd Malpas Brook, Casnewydd, i siarad â phobl am eu profiad o gael mynediad at ofal.

Er mwyn gwneud hyn, fe wnaethom gysylltu â Rheolwr y Practis bythefnos cyn ein hymweliad, i roi gwybod am ein bwriad i fynychu'r practis i ymgysylltu â phobl wrth iddynt adael, trwy gwblhau ein harolwg.

Cyn ein hymweliad, anfonwyd poster i hysbysebu ein harolwg, ynghyd â pheccynnau arolwg i'r practis. Gwnaethom ofyn i Reolwr y Practis arddangos y poster yn y practis, er mwyn galluogi pobl i gwblhau'r arolygon cyn i ni fynychu.

Aethom i Ganolfan Iechyd Malpas Brook ar y dyddiadau canlynol:

Dydd Iau 12 Hydref	10:00 – 13:00
Dydd Gwener 13 Hydref	10:00 – 13:00

Mae'r crynodeb hwn yn adrodd yr hyn a ddywedodd pobl wrthym am eu profiad o gael mynediad at Ganolfan Iechyd Malpas Brook.

D.S Safodd y gwirfoddolwyr y tu allan i'r practis i sicrhau nad oedd unrhyw darfu ar y gwasanaeth. Mewn achosion o dywydd garw, fe wnaeth y Rheolwyr Practis wahodd ein gwirfoddolwyr i sefyll y tu mewn i'r practis, mewn man addas.

Yr hyn a ddywedodd pobl wrthym

Mae'n bwysig bod pobl yn gallu cael mynediad at eu practis MT, pan fo angen. Felly, cynlluniwyd ein harolwg i ofyn i bobl am eu profiad o gael mynediad at eu practis, sut y gallant wneud hynny, ac a yw'r gwasanaeth yn gweddu i'w hanghenion.

Gwnaethom ofyn amrywiaeth o gwestiynau, o ba mor hawdd oedd hi i bobl wneud apwyntiadau, a pha sgôr y byddent yn ei roi i amseroedd agor y feddygfa, yr ardal aros, a staff y dderbynfa.

Cymerodd 18 o bobl i gyd yr amser i ddweud wrthym am eu profiad o gael mynediad at ofal yng Nghanolfan Iechyd Malpas Brook.

Roedd pobl yn ei chael yn *"iawn"* i wneud apwyntiad yng Nghanolfan Iechyd Malpas Brook. Er, roedd rhai yn ei chael hi'n anodd. Hefyd, roedd y mwyafrif o bobl yn ei chael yn "hawdd" i ofyn am bresgripsiwn rheolaidd yn

Pan ofynnwyd *"a hoffech chi allu gwneud apwyntiad gan ddefnyddio dull gwahanol?"* dywedodd rhai pobl wrthym y byddent yn hoffi defnyddio *"ap"*, a dywedodd un person yr hoffai rif ffôn pwrpasol, fel nad oes amser aros i bobl wneud apwyntiadau.

Gofynnwyd i bobl a oeddent yn defnyddio Fy Iechyd Ar-lein, ac roedd y mwyafrif o bobl naill ai wedi clywed amdano, ond heb ei ddefnyddio, neu'n ansicr a oedd Canolfan Iechyd Malpas Brook yn ei gynnig. Dim ond dau berson oedd yn defnyddio Fy Iechyd Ar-lein, naill ai i wneud apwyntiad neu i archebu presgripsiwn.

Dywedodd dau berson wrthym nad oeddent yn gallu cyfathrebu yn eu dewis iaith. Er bod pawb yn fodlon ar y cyfathrebu a gawsant gan y practis, fodd bynnag, dywedodd un person mai'n anaml iawn y maent yn clywed gan y practis ac nad ydynt yn cael *" unrhyw apwyntiadau dilynol."*

Gan amlaf, roedd yn rhaid i bobl aros rhwng 1-3 wythnos am apwyntiad arferol gyda meddyg. Arhosodd un person lai nag wythnos, a bu dau berson yn aros llai na 48 awr. Byddai'n well gan bobl dderbyn y cynharaf posib wrth drefnu apwyntiad arferol, yn hytrach na dewis meddyg i'w weld er cysondeb.

Roedd pobl yn ei chael hi'n *"iawn"* i drefnu apwyntiad brys yng Nghanolfan Iechyd Malpas Brook, er bod rhai pobl yn ei chael hi'n

anodd. Dywedodd y rhai a oedd angen gofyn am ymweliad cartref wrthym eu bod yn ei chael yn anodd gwneud hynny.

Gwnaethom ofyn i bobl ddweud wrthym a oeddent yn teimlo bod ganddynt ddigon o breifatrwydd wrth ddesg y dderbynfa:

Oes	6
Gallai fod yn well	4
Na, nid yw'n breifat	7

Yn gadarnhaol, nid oedd unrhyw un yn cael problem o gwbl o ran cyrraedd yr adeilad a chael mynediad iddo. Er, gwnaeth un person sylw bod parcio'n broblem. Cafwyd ymatebion cadarnhaol ar y cyfan gan bobl i amseroedd agor y feddygfa, yr ardal aros, a staff y dderbynfa.

Rhoddodd pobl sylwadau pellach am eu profiad o gael mynediad at Ganolfan Iechyd Malpas Brook:

“Mae niferoedd y cleifion yn amlwg yn effeithio'n fawr ar berfformiad cyffredinol meddygfeydd ledled Cymru.”

“Gall staff y dderbynfa fod yn anghwrtais ar adegau.”

“Wrth i mi wneud sylw am fethu â chael ateb ar ffôn y feddygfa, roedd staff y dderbynfa i weld eu bod yn teimlo bod hyn yn ddoniol. Pan lwyddais i drefnu apwyntiad brys yn ddiweddar, wedi gweld tri meddyg locwm gwahanol bob tro, bu'n rhaid i mi esbonio'r un mater eto. Oni fyddai'n well cael mwy o feddygon parhaol yn eu swyddi? Pan yn eu gweld wyneb yn wyneb, mae'r meddygon i gyd wedi bod yn gynorthwyl ac wedi ceisio deall y problemau.”

“I fi a fy ngwraig, mae'r feddygfa hon wedi bod yn dda iawn i ni bob tro pan oedd angen cymorth arnom.”

“Mae'r derbynnyddion yn barod iawn i helpu yn fy achos i, ac yn mynd y filltir ychwanegol, er eu bod weithiau mewn sefyllfaedd sydd bron yn amhosib.”

“Rwy'n cael y newid parhaus mewn staff yn anodd. Unwaith y byddwch chi'n dod i adnabod rhywun, maen nhw'n diflannu.”

Uchafbwyntiau

- Hoffem dynnu sylw at yr atborth cadarnhaol a roddwyd drwy gydol y crynodeb hwn, a byddem yn annog rhannu'r atborth hwn â holl staff Canolfan Iechyd Malpas Brook.
- Mae'n bwysig tynnu sylw at y ffaith nad oedd dau berson yn y practis hwn yn gallu cyfathrebu yn eu dewis iaith (Tsieceg a Chymraeg)

Diolchiadau

Hoffai Llais Rhanbarth Gwent ddiolch i bawb a roddodd o'u hamser i rannu eu barn a'u profiadau gyda ni am gael mynediad at eu practis MT. Rydym yn diolch hefyd i'n gwirfoddolwyr, a gynhaliodd arolygon gyda chleifion.

Rydym yn gobeithio y bydd yr atborth y mae pobl wedi cymryd yr amser i'w rannu, yn dylanwadu ar wasanaethau gofal iechyd, i gydnabod a gwerthfawrogi'r hyn y maent yn ei wneud yn dda ac yn eu galluogi i weithredu lle mae angen iddynt wneud, cyn gynted ag y gallant, i wella pethau.

Atodiad 6 – Canlyniadau Arolwg Cydraddoldeb ac Amrywiaeth

Nifer y bobl a atebodd y cwestiynau Cydraddoldeb ac Amrywiaeth:

Beth yw eich dewis iaith?	
Saesneg	Arall
12	2

Gyda pha ryw ydych chi'n uniaethu?				
Dyn/bachgen	Menyw/merch	Anneuaid	Arall	Mae'n well gen i beidio â dweud
6	8	1		

Ydych chi'n ystyried eich hun yn berson traws?		
Ydw	Nac ydw	Mae'n well gen i beidio â dweud
	13	

Beth yw eich cyfeiriadedd rhywiol?			
Anrhywiol	Deurywiol	Hoyw	Lesbiaidd
1			
Heterorywiol/Syth	Panrywiol	Arall	Mae'n well gen i beidio â dweud
10			1

Mis a Blwyddyn Geni

Ion 1940-45	Chwef 1975-80	Maw 1960-65	Ebr 1935-55	Mai 1945-50	Meh
1	1	1	2	1	
Gorff 1955-60	Awst 1945-00	Medi	Hydref 1950-55	Tach	Rhag
1	2		1		

Beth yw eich ethnigrwydd?

Asiaidd neu Asiaidd Prydeinig

Bangladeshaid	Tsieineaid	Indiaidd	Pacistanaid	Arall

Du neu Ddu Prydeinig

Caribiaidd	Affricanaidd	Arall

Cymysg

Asiaidd a Gwyn	Du Affricanaidd a Gwyn	Du Caribiaidd a Gwyn	Arall

Gwyn

Cymreig/Seisnig/Albanaidd/Gwyddelig o Ogledd Iwerddon/Prydeinig	Sipsiwn neu Deithiwr Gwyddelig	Gwyddelig	Arall
13			

Grŵp Ethnig Arall

Arabaid Unrhyw un arall	Mae'n well gen i beidio â dweud	Arall

Beth yw eich crefydd neu gred?

Bwdhaeth	Cristnogaeth	Hindŵaeth	Islam	Iddewiaeth
	9			
Sikhiaeth	Anffyddiaeth	Dim crefydd	Mae'n well gen i beidio â dweud	Arall
		4	1	

Ydych chi'n ystyried bod gennych anabledd?

Ydw	Nac ydw	Mae'n well gen i beidio â dweud
2	10	

Ydych chi'n gofalu am, neu'n rhoi unrhyw gymorth neu gefnogaeth i aelod o'r teulu, ffrind, neu gymydog oherwydd anabledd corfforol hirdymor, anhawster dysgu, salwch meddwl, neu broblemau sy'n gysylltiedig ag oedran?

Ydw	Nac ydw	Mae'n well gen i beidio â dweud
3	10	1

Ydych chi'n feichiog ar hyn o bryd neu a ydych chi wedi bod yn feichiog yn ystod y flwyddyn ddiwethaf?

Ydw	Nac ydw	Mae'n well gen i beidio â dweud
1	13	

Pa un o'r canlynol sy'n disgrifio eich statws ariannol orau?

Mae gennyf fwy na digon ar gyfer angenrheidiau, a llawer iawn o incwm gwario, y gallaf ei gynilo neu ei wario ar bethau ychwanegol neu hamdden	
Mae gennyf fwy na digon ar gyfer angenrheidiau sylfaenol, a rhywfaint bach o incwm gwario, y gallaf ei gynilo neu ei wario ar bethau ychwanegol neu hamdden	3
Mae gen i ddim ond digon ar gyfer angenrheidiau a fawr ddim arall	6
Nid oes gennyf ddigon ar gyfer angenrheidiau ac weithiau rwy'n brin o arian	2
Nid wyf yn gwybod / mae'n well gen i beidio â dweud	1

Atodiad 7

Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb

Cwblhewch y tabl canlynol i nodi a fydd y grwpiau canlynol yn cael eu heffeithio'n andwyol, yn gadarnhaol, yn wahaniaethol gan bolisi/gweithgarwch/adroddiad Llais, neu na fydd yn cael unrhyw effaith o gwbl.

Effaith	Dim	Negyddol	Cadarnhaol	Sylwadau
Nodweddion gwarchoddedig				
Oedran	X			
Anabledd	X			
Rhyw	X			
Hil	X			
Crefydd/Creodau	X			
Cyfeiriadedd rhywiol	X			
Ailbennu rhywedd	X			
Priodas a phartneriaeth sifil	X			
Beichiogrwydd a mamolaeth	X			
Nodweddion eraill i'w hystyried				
Iaith Gymraeg			X	Mae adroddiadau ac arolygon ar gael ac yn cael eu cyhoeddi'n ddwyieithog
Ieithoedd Eraill		X		Gellir cyhoeddi adroddiadau ac arolygon mewn iaith ofynnol ar gais
Hawliau Dynol	X			
Lefel Tlodi	X			
Personau â dibynyddion	X			
Preswylfa wledig	X			
Cymunedau sipsiwn a theithwyr	X			

Yn ddigidol agored i niwed	X			

Asesiad risg

A oes unrhyw risgiau'n deillio o weithredu'r polisi hwn? Amh
Pa fesurau sydd ar waith i reoli neu ddileu'r risgiau hyn? Amh
Iaith Gymraeg Mae'r ddogfen/polisi/adroddiad hwn wedi'i asesu yn unol â'n gofynion Iaith Gymraeg ar gyfer safonau: 37,38 69,70,71 Wrth benderfynu ar effaith, gallwn ddangos tystiolaeth o'r canlynol: Mae holl ddogfennau cyhoeddus Llais ar gael yn Gymraeg a Saesneg. Mae Llais yn cynnal Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb ar gyfer pob dogfen gyhoeddus, ac yn eu nodi fel rhai cadarnhaol ar gyfer cyfieithiadau Cymraeg.   Canlyniad Effaith gadarnhaol – Safonau 37, 38 – Mae'r holl ddogfennau cyhoeddus yn cael eu paratoi a'u cyhoeddi'n ddwyieithog yn Gymraeg ac yn Saesneg. Safonau 69-71 – Rydym yn cynnal Asesiadau o'r Effaith ar Gydraddoldeb ar gyfer pob dogfen gyhoeddus, ac yn eu nodi fel rhai cadarnhaol ar gyfer cyfieithiadau Cymraeg. Effaith negyddol – Dim